

บทที่ 6

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง กรณีศึกษารายการ Ninety - Four Radio Clinic ช่วงเพศศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์การรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มนักสังคมศาสตร์ กลุ่มนักจิตวิทยา และกลุ่มผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง รวมถึงกลุ่มเป้าหมายผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียงเพศชายและเพศหญิง อายุ 15 - 30 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตปริมณฑล กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลในสังคมไทย

ด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ที่ศึกษาความรู้สึกนึกคิดของคนในชุมชนหรือในกลุ่ม ในขณะใดขณะหนึ่งหรือช่วงหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หน้าที่ของผู้ศึกษางาน คือ บรรยายความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเหล่านี้ในเรื่องที่ตนศึกษาหรือต้องการรู้ เมื่อทฤษฎีนี้เสนอแต่วิธีการศึกษาแนวการคิดของมนุษย์ไม่ได้เสนอเนื้อหาเอาไว้ แนวการใช้ประโยชน์ที่จะเสนอได้ในที่จะเสนอในที่นี้จึงเป็นเพียงการเสนอให้รับฟังความคิดเห็นของกลุ่มคนหรือชุมชนที่มีต่อปัญหาบางอย่างหนึ่งอย่างใดที่อยู่ในความสนใจ ซึ่งอาจเรียกการใช้ประโยชน์ทฤษฎีนี้ว่า “ฟังความเห็นชาวบ้าน”

ผลจากการวิจัยด้วยทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม พบว่า

1. เรื่องเพศและเพศศึกษาในสังคมไทย ได้รับการสนใจหรือให้ความสำคัญมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา นั่นคือ มีการตอบรับหรือสนองตอบต่อคำถามเรื่องเพศ เพศศึกษา รวมถึงการเปิดรับสาระเพศศึกษามากขึ้นกว่าเดิม
2. สาระที่มวลชนส่วนใหญ่รับรู้ รับทราบ เป็นเรื่องเพศศึกษาในเชิงวิชาการ

3. ผลจากการรับรู้เรื่องเพศศึกษาในเชิงวิชาการ ทำให้ทราบว่า เพศศึกษา ไม่ได้ปรากฏเนื้อหาในรูปแบบแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ปรากฏผลออกมาในรูปแบบของนามธรรมเป็นส่วนใหญ่ เช่น ทศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ พฤติกรรมและความประพฤติต่าง ๆ ของบุคคล ด้วยเสมอ

4. จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์หาความหมายด้วยทฤษฎี ปรากฏการณ์นิยม พบว่า การเกิดปรากฏการณ์ใหม่ในเรื่องของการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง พบว่า กลุ่มเป้าหมายให้ความหมายในลักษณะดังนี้คือ

4.1 สารเรื่องเพศ

4.2 สื่อมวลชน

โดยให้ความสำคัญกับสารมากกว่าสื่อ กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจและอยู่ในบทบาทฐานะเป็นผู้รับสาร และมีทัศนคติต่อปรากฏการณ์การนำเสนอเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง รายการ Ninety - Four Radio Clinic ช่วงเพศศึกษา ดังนี้

สารเรื่องเพศ (บวก)

1. ช่วยลดปัญหาความรุนแรงเรื่องเพศ
2. สังคมเปิดกว้างเรื่องเพศมากขึ้น
3. ช่วยลดและแก้ปัญหาสังคมเรื่องเพศ
4. คนในสังคมกล้าพูด และเปิดเผยเรื่องเพศมากขึ้น

สื่อมวลชน (บวก)

4. สื่อมวลชนมีการตื่นตัวมากขึ้นในการช่วยเหลือสังคม
5. นำสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นทางออกในการช่วยแก้ปัญหาสังคมเรื่องเพศ

สาระเรื่องเพศ (ลบ)

1. ก่อให้เกิดปัญหาสังคมเรื่องเพศมากขึ้น
2. เป็นแหล่งที่ระบายอารมณ์ และความรู้สึกของกลุ่มผู้มีความผิดปกติทางเพศ
3. สื่อวิทยุกระจายเสียงถูกนำมาใช้เป็นเรื่องส่วนตัว

ความหมายที่กลุ่มเป้าหมายให้ในลักษณะดังกล่าว เป็นไปตามวิธีการกำหนดปรากฏการณ์ตามทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากวิถีคิดของมนุษย์จะเปลี่ยนไปตามกาลเวลาและสถานที่

ข้อจำกัดของงานวิจัย

เนื่องจากรายการ Ninety - Four Radio Clinic ต้องปิดตัวเองลงอย่างกระทันหัน (31 สิงหาคม 2537) ผู้วิจัยมีโอกาสดำเนินการวิจัยถึงลักษณะของการดำเนินรายการใน 2 วัน หลัง ก่อนรายการปิด คือ วันที่ 30 และ 31 สิงหาคม 2537 ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนในเรื่องของการสังเกตการปฏิบัติการขณะดำเนินรายการของผู้จัดรายการ จึงต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาใช้ช่วยในการวิเคราะห์ และการจัดดำเนินรายการ

ในส่วนของเทปบันทึกเสียงที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา คือ ช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2537 มีบางวันที่ไม่สามารถกระจายเสียงออกอากาศได้ เนื่องจากเหตุขัดข้องทางเทคนิคของสถานี (ในรายชื่อประเด็นหัวข้อในวันนั้น ๆ ซึ่งมีเครื่องหมาย -) รวมถึงบางวันที่ไม่สามารถบันทึกเสียงเก็บไว้ได้ แต่คาดว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีผลกระทบต่องานวิจัย ทั้งนี้เพราะมีรายชื่อประเด็นหัวข้อของการนำเสนอเนื้อหาของรายการ และการศึกษาวิจัยครั้งนี้คำนึงถึงภาพรวมของรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหาสาระ รวมถึงเทคนิคในการจัดรายการของผู้ดำเนินรายการเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงปรากฏการณ์การรับรู้เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของกลุ่มเป้าหมายอื่นที่ต่างจากกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้

2. ควรได้มีการทำการวิจัยรายการวิทยุกระจายเสียงเรื่องเพศศึกษา ขณะที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย เพื่อได้ข้อมูลที่ใหม่และสด ในการศึกษาถึงการให้ความหมายตามทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม
3. ควรได้มีการศึกษาถึงปรากฏการณ์รับรู้เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ด้วยทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ นั้น มีผลกระทบต่อสาระการนำเสนอเพศศึกษาหรือไม่อย่างไร
4. ควรได้มีการทำการศึกษาวิจัยถึงการแก้ปัญหาเรื่องเพศ เพศศึกษาในสังคมไทย

คุนยวิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย